

270-320=5106.

Lapunk egyes száma 8 fillér.

TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAM.

270. SZÁM.

CSÜTÖRTÖK, 1917. NOVEMBER 1.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELKELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 48

Csapataink Felső-Olaszország várővezetét ostromolják

Palmanovát megszállottuk — Latissano vára elleni operációnk előrehaladt — A zsákmányolt ágyuk száma több mint ezerre emelkedett — A németek Flandriában visszaverték az angolok újabb támadásait

Debrecen, október 31.

Az osztrák, magyar és német diadalmas csapatok föltartóztathatatlan erővel s megállás nélkül nyomulnak előre olasz földön s ma már az olasz felső vidéki várövet ostromolják és annak egyik erősségét, Palmanovát, el is foglalták. És az előrehaladás minden lépésével emelkedik a hadifoglyoknak már eddig is óriási száma és a zsákmány, amely csak ágyukban ezernél több. Az elsőprő áradatként az olaszokra hőmpölygő támadás megállítására az ellenség eddig kísérletet sem tudott tenni, csupán utóvédjeivel iparkodik a támadás lendületének erejét tempítani és menekülésszerű visszavonulását fedezni. Mindinkább beigazoltnak látszik az a föltevés, hogy az olasz hadvezetőség ilyen vereségre nem számítva, elmulasztotta, hogy megfelelő védelmi állásokat készítsen elő s a most bekövetkezett támadást itt fölfoghassa.

Ugy látszik, az olasz kormány és sajtó erősen titkolja a súlyos vereséget, azonban a pánikszerű menekülésben szertefutó felsőolaszországi lakosság magával viszi és terjeszti a rémirt.

Mig szövetségeseinkkel együtt diadalmasan vonulunk előre Olaszország síkságán, addig az angol-francia csapatok véres áldozatokat hozva, hiába ostromolják a flandriai német állásokat, amelyek előtt e támadások a támadók nagy veszteségeivel napról-napra összeomlanak.

Vezérkarunk jelentése

Budapest, október 31. — Hivatalos jelentés.

Jenő főherceg vezértábornagy szövetséges hadseregei a Tagliamento legfelső folyásának hegyeiben és a velencei síkságon tervszerűen előrenyomulnak.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, október 31. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: A flandriai harc vonal közepén tegnap elkecseregett harcok játszódtak le. Reggel a Houfhouster erdőtől egészen a communes-yperni csatornáig terjedő arcvonalra pergőtűz zúdult, amelyet a nap folyamán a Roulersből Langemarckon és Sounebekén át az Ypern felé vezető vasutak között erős támadások követtek.

Az ellenséges lökés főereje Paschendale helység ellen irányult, amelyet átmenetileg elvesztettünk. Viharozott ezredeink a hatáson összpontosított tüzériai közreműködése mellett féktelen támadással a falut ismét visszafoglalták és az angoloknak későbbi újabb támadásaival szemben egészen a sötétség beálltáig tartó szívós harcokban teljesen megtartották. A falutól oldalt harcoló gyalogságunk és harcedzett géppuskás lövészeink, rendíthetetlenül kitarva a feldúlt és beiszaposodott fölesérmezőn, a nap folyamán többször megismételt ellenséges támadásokat sikeresen visszaverték és az átmenetileg elvesztett területet erőteljes ellentámadással ismét visszavették az ellenségtől. Az angolok az Yperntől északkeletre intézett főtámadások mellett a Menin—Ypernből Ghehavel felé vezető ut két oldalán is megkísérelték az előnyomulást. Jól irányított tüzériai közreműködés az ellenségnek csak gyenge osztagai nyomulhattak előre, amelyeket gyalogságunk és géppuskáink visszajűztek. A negyedik hadseregnek a tegnapi harcokban résztvevő csapatai különösen együttműködve az összes fegyvernemekkel, új sikereket arattak. Az angolok ismét súlyos véres veszteséget szenvedtek, anélkül, hogy bármely előnyt értek volna el.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Oise—Aisne csatorna mentén és a Chemin des Dames hegyi arcvonalán a tüzériai harc tegnap jelentékenyen megerősödött. A francia gyalogság télen maradt. A Maas keleti partján megsemmisítő tüzelésünk lekötve tartotta a Chaume erdő mellett támadni készülő franciákat.

A keleti harctéren és a macedon arcvonalon a helyzet változatlan.

OLASZ HARCTÉR.

A XIV-ik és az Isonzo-hadsereg előnyomuló csapatainak mozdulatai a karinthiai hegyeken a vezetőség szándékainak megfelelően folynak le.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

A vezérkar esti jelentése

Sajtóhadiszállás, október 31. — Hadseregeink, miközben sikeres harcokat folytattak az olasz utóvédekkel, közelednek a Tagliamentohoz. Palmanovát tegnap megszállottuk. — A foglyok száma meghaladja a 120,000-et, az ágyukban való zsákmány meghaladja az 1000-et.

A német esti jelentés

Berlin, október 31. A Wolff-ügynökség jelenti október 31-én este:

Flandriában és a Chemin des Dames-on váltakozó erejű tüzharc.

Keleten nem történt különös esemény.

Olaszországban sikeres harcok a Tagliamento-síkságon. A foglyok száma 120,000-nél több; az ágyuzászsákmány 1000-nél többre növekedett.

200,000 embert veszítettek az olaszok

Basel, október 31. A tizenkettedik Isonzo-csatában az olaszok veszteségét a Nationalzeitung 200,000 emberre becsüli. A megvert 2. és 3. olasz hadsereg állományának majd-

URANIA

Ma, csütörtökön
nov. 1.

Szókimondó

Asszonyosság

színház a félvadásban.

Főszereplő:
Poldi Müller.

Falusi
üdvülés

vígjáték 2 félvadásban.

Előadások kezdete:
3, 5, 7 és 9 órákor

APOLLO

Ma, csütörtökön
nov. 1.

Amerikai-film.

Demimonde

egy félvadás, hogy
történet
4 félvadásban.

Főszereplő:
Kitty Gordon.

Lotti

nyaralás megy

nordisk vígjáték
3 félvadásban.

Előadás kezdete
3, 5, 7 és 9 órákor

nem a felét elvesztette. Az olaszok veszteségét katasztrófálisnak lehet tekinteni.

Az olasz főhadiszállás Páduában

Basel, október 31. Rómából táviratozók: Az olasz főhadiszállást Pádua környékére helyezték át.

A király Monfalcone-ban

Trieszt, október 31. A király 29-én este Triesztbe érkezett. A város lakossága viharos lelkesedéssel ünnepelte az uralkodót, aki még ugyancsak nap éjjelén viharos időben folytatta utját Monfalcone-ba. Utközben orkán lepté meg, amely letépte a király autójának tetőjét, de a felség azért tovább ment. Monfalcone-t a király szomorú állapotban találta, egyetlen ház sem volt ép. Az uralkodó gyalogosan ment a város főterére, ahol a front felé vonuló csapatok tisztelgését fogadta. Innen visszautazott Triesztbe.

Előnyomulásunk Gemona felé

Amsterdam, október 31. A Tjíd írja: Nem lehetetlen, hogy az orosz forradalom átterjed Olaszországra is. A Po síkság kezd hasonlítani az oláh síksághoz. Krausz tábornok hadcsaportja Gemona felé való előnyomulásában veszélyezteti a San-pietro-i hídfőt, amely a Tagliamento mocsarait védi. A tengerpart közelében a mocsaras vidék akadályozza a felső isonzo-i hadseregünk előnyomulásának gyorsaságát.

Sajtóhadiszállás, október 31. (A Pester Lloyd haditudósítójának jelentése.) Udine elfoglalása után offenzívánk gyorsan halad előre. Below tábornok német csapatai teljes számban bevonultak Udine-be. Az olaszok menekülése pánikszerevvé változott. — Rendezett olasz csapatok, gyalogság, tüzéség, sőt műszaki csapatok is megadják magukat. Az országuton előnyomuló csapataink számát a visszaszállított foglyok száma gyakran meghaladja. — A foglyok száma már tetemesen meghaladja a 130,000-et és az ágyúk száma is felülmúlja az 1000-et. Megállapítható, hogy az olaszok ágyuparkjuknak már majdnem felét elvesztették. Nagyomni ellenállásra csak Gemonánál és Codrionnál számíthatunk. — A gemonai nyeret Krausz tábornok seregei már áttörték. Csapatunk a Latissano hídfő ellen is előnyomulnak.

Sajtóhadiszállás, október 31. Boroevics hadseregének déli szárnya elérte a Palmano—Cervignano vonalat. Kormonstól kiindulva, a szövetséges seregek mindenütt olasz földön mennek előre. Az olasz a hadsereg nézve a legnagyobb veszedelemet jelenti, hogy Krausz tábornok hadserege a Zeebach völgyben és Conrad báró vezérezredes hadserege a karinthiai alpokból koncentrikusan nyomulnak előre a velencei síkságra. — Ez a két hadsereg a sziklákon épített erősségek egész sorát lépte át és rohanva kergetik az ellenséget. Krausz tábornok hadserege Gemona állandó erődítményei előtt állanak, melyek alig lesznek képesek tartós ellenállásra.

Az entente bevallja csalódását

Rotterdam, október 31. A Morning Post jelenti: Az olaszországi események meglepték az entente-ot. — Megállapítható, hogy a központi hatalmakban még mindig él a győzelem vágya s megőrizték iniciatív szellemü-

ket. Németország támogatása nagyértékű. — Tény, hogy félreismerve az entente a monarchia hadseregében uralkodó szellemet és ezen állítólag korhadt monarchia létezését.

Hír Cadorna öngyilkosságáról

Berlin, október 31. A „Lokalanzeiger”-nek jelentik Kopenhágából, hogy odaérkezett hír szerint Cadorna, az olasz fővezér, a mikor meghallotta, hogy Görz elesett, öböltötte magát. Nem halt meg, de állapota súlyos.

Olasz szemrehányás az entente-nak

Bern, október 31. A Popolo d' Italia szeméretlenül az entente-nak, hogy lebecsülte eddig az olasz front jelentőségét. — Ahelyett, hogy az olasz fronton erőteljes offenzívát kezdték volna a monarchia ellen, Flandriában óriási haderőket kötöttek le. — Olaszország most már nem csapatokat, hanem hadianyagot követel szövetségeseitől.

Menekülnek Olaszországból

Zürich, október 31. A menekülők ezrei árasztják el Felső-Olaszországot. A vonatok a határzár miatt csak Comoig közeledhetnek. Ennek dacára a menekültek csak úgy özönlenek a svájci határ felé, ahol terjesztik a rémhíreket.

Ujabb 32,000 tonna

Berlin, október 31. A Wolff-ügynökség jelenti:

Egy német tengeralattjárócsászár elsüllyesztett újabb 32,000 tonna hajótért.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Elsüllyesztett angol ágyuszállító hajó

Rotterdam, október 31. Egy német tengeralattjáró október második felében elsüllyesztett egy Amerikából jövő fellegyszerzett angol gőzöst a következő rakományal: 135 darab 7.5 centiméteres tábóri ágyú, 30 darab 12 centiméteres terek, 50,000 gránát, 22,000 darab 12 centiméteres gránát, 150,000 darab kézigránát, 20,000 puská, 6 páncélautomobil, 11 teherautomobil, 1,500,000 töltény és 140 géppuska.

A megszüntetett villamosvasuti megállóhelyek

A vasutársaság igazgatójának felvilágosítása A bizottsági tárgyaláson

A villamosvasuti megszüntetett megállóhelyek ügyében a városi tanács a helyi vasutat újabb tárgyalásra hívta, melyet tegnap tartottak meg. Az ügy előzménye az, hogy a Helyi Vasut Társaság a városi tanáccsal egyetértőleg megszüntette a Hungária-kávéház és a főposta előtti megállóhelyeket, majd a városi közgyűlésen elhangzott kívánság folytán a tanács felhívta a vasutat a megállóhelyek visszaállítására.

A most megtartott bizottsági tárgyaláson a helyi vasut igazgatója kifejtette, hogy a megállóhelyek megszüntetése a közönség érdekében történt. — Köztudomású, hogy az üzemi anyagok beszerzése állandóan a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Ezek a nehézségek a legszigorubb takarékossgot teszik szükségessé, amely takarékossg egyik

módja a megállások csökkentése, miután a kocsik a megállásnál és indításnál vannak legjobban igénybevéve és leginkább ekkor rongálódnak. Már minden közúti vasut lényegesen redukálta ezért a megállóhelyek számát s ezt tette — a többi vasutak között legutolsónak — a debreceni villamosvasut is, bár igen kis mértékben, mert a Pályaudvar—Nagyerdei vonalon csak egy-egy megállóhelyet szüntetett be. A megszüntetésre pedig épen a legalkalmasabb volt a Hungária előtti és a főposta előtti két megállóhely, melyek a legközelebbi megállótól 100—120 méternyire vannak s így ilyen rövid távon a megállás tulajdonképpen még békeidőben sem volt indokolt.

A megállóhelyek megszüntetésével járó anyagmegtakarítás csekélynek látszik ugyan, de ha meggondoljuk, hogy a villamos kocsik a két megállóhelyet naponta átlag 670-szer, havonta körülbelül 20,000 ízben érintik, akkor meggyőződhetünk arról, hogy a megállóhelyhez fűződő csekély kényelmi érdek nem áll arányban a velejáró anyagveszteséggel.

A közönség érdeke az volna, hogy az anyagmegtakarítás útján minél tovább legyen a kocsik jó állapota fentartható, mert ha ez nem sikerül, akkor az üzemet fokozottan redukálni kell, amint ez — Debrecen kivéve — már a legtöbb városban meg is történt. — Indokolatlan ezért az a feltevés, mintha a villamosvasut igazgatósága a város közönségének kívánalmaira tekintettel lenni nem akar, mert az ezen csak csekély kényelmi érdekkeket érintő megtakarítás által épen azt akarja elérni, hogy az üzemredukció fenyegető veszélyét minél távolabbra tolhassa ki.

Ha a városi tanács ezen felvilágosítás után is ragaszkodik kívánságához, úgy a helyi vasut igazgatósága a két megállóhelyt vissza fogja állítani, de kénytelen kijelenteni, hogy a jármű-rongálások folytán netalán bekövetkező üzemredukcióért a felelősséget magáról elhárítja.

A városi tanács kiküldöttei a helyi vasut ezen nyilatkozatát tudomásul vették és az ügyet döntés végett a tanács elé terjesztik.

A 400 éves reformáció

Országos ünnepség a fővárosban

Ma ünnepelte meg az egész világon a protestantizmus 400 éves fennállásának ünnepét. Magyarország protestánsai is nagy és magasztos ünnepségekkel ünnepeltek e napon. Az országos ünnepségek Budapesten folytak le, de azért az ország minden protestáns egyházában és templomában is ünnepi istentiszteletet tartottak.

A Budapesten lefolyt ünnepségekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Ma reggel 9 órakor vették kezdetüket a reformáció 400-ik évfordulójának jubiláris ünnepségei. A Kálvin-téri református templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen nagyszámu és előkelő közönség vett részt. Ott voltak többek közt Szász Károly képviselőházi elnök és Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter is. Az ünnepi imát Futó Zoltán esperes mondta.

Az istentiszteletet követően a harmadik budapesti zsinat tartotta meg ülését Baltazar Dezső dr. püspök és Degenfeld József gróf konventi elnök és kerületi főgondnok elnökle alatt.

Sász Béla egyetemi tanár ünnepi határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben a zsinat kimondja, hogy az ünnep fontosságát a zsinat jegyzőkönyvében megörökíti.

A zsinat Baltazar Dezső dr. imájával ért véget.

ARANYAT tört állapotban is, a legmagasabb árban készpénzért átveszi **Halász ékszerész, Debreczen.**

Az emlékünnep a főváros közgyűlési termében folyt le, ahol szintén előkelő és nagyszámu közönség jelent meg. Ott voltak Wekerle Sándor miniszterelnök és Palugyay Mórle államtitkár, Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke.

„Erős várunk nekünk az Isten...” kezdettünnepkel kezdődött az ünnep. Az ének után Baltazár Dezső dr. püspök imát, Prónay Dezső báró elnöki megnyitót, Kapy Béla püspök és Szilassy Aladár ünnepi beszédet mondtak.

Degenfeld József gróf a királynak és a külföldi protestáns egyházaknak szóló üdvözlő táviratok szövegét terjesztette elő, amelyeket az ünnepi gyűlés elfogadott.

Baltazár Dezső dr. püspök záróimájával az ünnepség véget ért.

Színház és művészet

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: Délután: A molnár és Lavotta szerelme, operett. Bérlet-szűnet.

PÉNTEK: Lavotta szerelme, B) bérlet. SZOMBAT: Lavotta szerelme, C) bérlet.

Három a kislány. E kedves és szép muzsikájú operett mindig meleg, hangulatos esztétet jelent. Ma este is az énekes ensemble kitűnő erőinek előadásában élveztik a Három a kislány-t. Babits Vilma (Máty), Szántó Gáspár (Schubert) gyönyörű hangjának és énekművészetének élvezetében volt részünk. Mindkettőnek éneke is játéka is pompás, művészi volt. — *Hegedűs* Ferenc utólráhetetlen Tschöll pap volt, finom, kedves és mulatságos. Kitűnő és elegáns Schober báró volt Horváth Kálmán, szép és pajzán Grisi Horváth Nusi. A többi szereplő is előmozdította a darab nagy sikerét, amely külsőleg sok, lelkes tapsban nyilvánult meg a színházat zsúfolásig megtöltő közönség részéről. A rendezés izléses és szép, a zenekar jó volt. (p.)

Lavotta szerelme. (A színházi iroda jelentése.) Ma, csütörtökön este lesz a színházban a Lavotta szerelme című énekes játék bemutatásának előadása. A rendkívül bájos cselekményű énekes játék igen nagy érdeklődést keltett a közönség körében. Lavotta János, a híres magyar dalszerző és Csokonai Vitéz Mihály, a költő szerelmi történetét írta meg Vágó Géza poétikusan ebben a darabban, melynek kísérő zenéjét Lavotta János népszerű dalaiból Barna Izsó állította össze. Lavotta szerelmes Gerspach Ilonkába, de nincs bátorsága szerelmét megvallani és Csokonait kéri meg, hogy tolmácsolja érzelmeit Ilonka előtt. A költő ezt meg is teszi és Ilonka, félreértve a vallomást, boldogan borul Csokonai keblére. A csokolózásból egy kis baj támad, mert besugárják az apának, aki egy szindarab próbáján csakugyan csokolózáson éri a költőt és a leányát, csábítójának tekintik Csokonait és kiutasítják a házból. A költő nem tudja eloszlatni a félreértést és az imádottja, Julia, azt hiszi, hogy Csokonai iránta való érzelmei nem őszinték. Szomorúan hagyja el a színészekkel Komáromot. Lavotta pedig elnyeri Ilonkájá kezét. Ez a hevenyészett vázlata a Lavotta szerelme cselekményének, amely sok jó szerepét nyújt a színészeknek. Horváth Kálmán Csokonait, Káldor Dezső Lavottát játssza. E szerepében mint kitűnő hegedűst is meg fogja ismerni a közönség: a szép Lavotta-dalokat ő maga kíséri hegedűn. Juliát Görög Olga, Ilonkát Babits Vilma, Vajda Pétert Kassay Károly játssza. Heltai Jenőnek egy színészsugó nagyszerű szerepe jutott. Várnai László Gerspachot, Egyed Lenke Gerspachnét játssza, akik egy érdekes sváb duettet fognak táncolni. Somogyi Kálmán a kis tiszteletes

szerepét játssza. A bemutató előadás bérlet-szűnetes, pénteken B) bérletben játsszák a Lavotta szerelmét.

A molnár és gyermeke. (A színházi iroda jelentése.) Csütörtökön délután félhét órával játsszák A molnár és gyermeke romantikus színművet.

A „Demimonde” az Apollóban. Ez a gyönyörű amerikai film ma utoljára lesz bemutatva és pedig négy előadásban, 3, 5, 7 és 9 órákor. Kitty Gordon tolettjei valóságos elbűvölők a közönséget, mert még ilyen ruhákat, ilyen változatban alig láttunk: a művész nő huszonhat kosztümben jelenik meg. A többi szereplő is mind elsőrangú, a fotográfia pedig amerikai szék.

Ma utoljára van a „Szókimondó asszony-ság” az Uránia műsorán. Kedves témájú, gyönyörű felvételekben gazdag film ez. Főszereplő a bájos Poldi Müller, aki finoman, nagy művészettel játssza meg a falusi leányból lett híres festő felesége szerepét. Jegyelővétél 10 órától. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

HIREK

Sok bajnak egy orvossága

A legnagyobb baj természetesen ez a háború, amely elől nemzeti becsületünk és területi épségünk cserbenhagyása nélkül ki nem térhetünk, amelynek oly temérdek áldozattal s oly bámulatos vitézséggel sem tudunk még véget vetni. Igaz, hogy harc-téri helyzetünk ma kitűnőbb, mint valaha volt s az árulóvá lett volt szövetséges, az olasz ellen most megindult támadásunk új diadalokat ígér, de a magyar nemzet nem más nemzetek leverésének, szilaj győzelmeknek részegítő italát szomjuhozza, hanem a tisztességes béke úde forrásvívét. Mikor enyhíti már ez a mi alkainkat?

Másik nagy bajunk a drágaság, amely ellen védekezni sem tudunk, mely a termelést sem kíméli, mert ugyan ki állíthatja elő egy modern ember ezerféle szükségleti cikkét? Harmadik általános baj a pénzérték-remlása, negyedik, hogy a belső vállalkozás pangása és a nemzetközi forgalom szünetelése miatt a fölhalmozódott tőkét bajosan lehet elhelyezni és gyümölcsösztetni.

Mindezek ellen azért van közös gyógyszer, mert ezek a bajok tulajdonképpen csak tünetei egyetlen bajnak, a háborús állapot okozta pénzhiánynak. A hadikölcsön tehát — amely most nálunk hetedikszere kerül aláírásra — azért kitűnő egyetemes orvosság, mert levezeti, leköti a túlságos mennyiségű bankjegyek egy jelentékeny hányadát, ezzel a valutát is javítja, a drágaságot is enyhíti, a heverő tőkének is a legbiztosabb és jól kamatozó elhelyezést nyújt és mindezek fölött lehetővé teszi azt a kitartást, amit ki kell fejtünk, hogy elérhessük a tisztességes békét, magunk és késő utódaink teljes megalgedésére.

Honvédelmi miniszteri döntés az 1865-66. születésű felmentett népfelkelőkről. Tudvalevőleg az 1865. és 66-ban született népfelkelőket néhány hónappal ezelőtt bizonytalan időre szabadságolták a katonaságtól. Az e korosztályba tartozó népfelkelők között sokan vannak felmentve és vitás volt, vajjon a felmentettekre is vonatkozik-e a szabadságolási rendelet, illetve ez évfolyambeli felmentett népfelkelők kötelesek-e újból kérelmezni a szolgálattól való mentesítésüket. Az a kérdés is vitás volt, vajjon a katonaságtól elszabadságolt eme korosztálybeli népfelkelők szintén kötelesek-e fölmentésért folyamodni. Ez ügyben a kereskedelmi és a honvédelmi miniszterek a következőleg döntöttek: Az 1865. és 1866-ban született népfelkelők szabadságoltatásukkal a nem tényleges viszonyba helyeztetvén, ezidőszert nem tekintendők katonai szolgálatra bevon-

ható egyéneknek, polgári alkalmazásukban való meghagyásukat tehát felmentés útján nem kell kérelmezniük. — Ennek szüksége csak akkor merül fel, ha ezen évfolyamok esetleg újból behivatnának, de érdekeik akkor is megvolnának óva azzal is, hogy indokolt kérelmeknél felmentésük elintézéséig bevárásai engedéllyel láthatók el. Azok érdeke sincs veszélyeztetve, akik szabadságolásuk előtt határidőhöz kötött felmentésben részesültek, mert bármiként szól a reájuk hozott felmentési határozat, a határidő leteltével ez idő szerint bevonulni nem kötelesek.

Kitüntetés a polgári hadiérdemkereszttel. A király a háború alatt teljesített buzgó és hasznos szolgálataiért ifj. Puskás Antal hajdudorogi dohánybevaltó hivatali kezelőnek a III. osztályu polgári hadiérdemkeresztet adományozta.

A hadsegélyző bizottság. Teleky Pál gróf, a Hadigondozó elnöke, a következő átiratot intézte Márk Endre udvari tanácsos polgármesterhez:

Méltóságos Uram!

Mint ismeretes, a m. kir. minisztérium 1917. évi 900. M. E. számú rendeletével megalkotta és a miniszterelnök fenhatósága alá rendelte az Országos Hadigondozó Hivatalt, amely a hadirokkantak és családjaik, valamint a hadiözvegyek és árvák gondozásával járó tennivalók országos irányítását végzi. — Az országos hadigondozó hivataltól teljesen függetlenül a háború kezdete óta ugyancsak a miniszterelnök fenhatósága alatt működött az Országos Hadsegélyző Bizottság, mely a háború folytán támogatásra szorultak segélyezésével foglalkozik. A miniszterelnök ur abban a meggyőződésben, hogy a közjótékonyság helyes irányítása csakis az erőknök egyesítése által érhető el, az illetékes körökkel folytatott beható tárgyalás után 6124—1917. M. E. számú leiratával elrendelte az Országos Hadsegélyző Bizottságnak az Országos Hadigondozó Hivatalba való beolvastását és ez alapon az Országos Hadsegélyző Bizottság működésének megszűnését. Amidőn a miniszterelnök ur megbízásából ezen változásról Nagyságodat értesíteni szeretném van, azzal a kérelemmel fordulok Nagyságodhoz, hogy mindazokat a hadsegélyzéssel kapcsolatos megkereséseket, jelentéseket, stb., amelyeknek elintézése eddig az Országos Hadsegélyző Bizottság hatáskörébe tartozott, a jövőben közvetlenül az Országos Hadigondozó Hivatalhoz (VI. Vilmos császár-ut 37. sz.) méltóztassék intézni, a melynek kebelében ezeket az ügyeket az 1917. évi 2707. M. E. számú miniszterelnöki rendelettel szervezett országos Hadigondozó Tanácsból kiküldött Hadsegélyzési Szakosztály fogja ellátni. Budapest, 1917. október 19. A m. kir. miniszterelnök, mint az Országos Hadsegélyző Bizottság elnöke helyett: Gróf Teleky Pál, ügyvezető alelnök, az Országos Hadigondozó Hivatal elnöke.

Rekvirálják az orgonasipokat. A honvédelmi miniszter elrendelte az önből és öntövezetből készült külső orgonasipoknak hadicélokra való igénybevitelét. Olyan orgonák sipjai, amelyeknek különös történeti vagy képzőművészeti jelentőségük van, az igénybevitel alól kivehetők.

Szörmeáru különlegességek, saját készítményekben, egvedüli nagy raktár Szent Anna-u. 3., Végh Gyula szücsmesternél.

A sertésrekvirálás. Vásáry István dr. tanácsnok a következő hirdetményt adta ki: Az Országos Közélelmezési Hivatal vezető m. kir. miniszter rendeletével a zsír és szalonna kitermelésére alkalmas élő, valamint az esetleg már leölt, kétféle hasított vagy feldolgozás alatt levő sertéseknek, továbbá a nem közvetlenül fogyasztási, hanem viszontelárusítási célokra szolgáló, raktározott sertés fehérru készleteknek hatósági igénybevitelét Debrecen sz. kir. város területére elrendelte s a rekvirálás foganatosításával a cs. és kir. hadügyminisztérium sertés-átvételi bizottságát bízta meg. A sertésátvételi bizottságnak a rendelet szerint az alkal-

mas sertéseknek és készárúnak szabadkézből való megvásárlására kell törekedni s csak ha ez nem sikerül, kell a rekvirálás terére lépni. A rekvirálás a rendelet szerint nem terjed ki a házi és gazdasági szükséglet fedezésére szolgáló sertésekre és készletekre. — Azt, hogy a házi és gazdasági szükségletre ki mennyi sertést hízalhat, az eljáró közeg előtt a hízalási engedély felmutatásával tartozik igazolni. Nem terjed továbbá ki a rekvirálás az Országos Közélelmészeti Hivatal, törvényhatóságok, városok, közigazgatások, ipartelepek, vállalatok, beszerzési csoportok részére lekötött sertésekre. A sertésárvételi Bizottság a 80—90 kg. súlyban levő sertéseket csak megfelelő hízottsági fok esetén, 80 kg. súlyon alul levő sertéseket pedig egyáltalán nem vehet igénybe. A sertésárvételi bizottság az igénybevett készárúnak a jelenleg érvényben levő maximális árakat téríti meg. Az élő sertésekért szintén a jelenleg érvényben levő maximális árakat térítik meg azonban az átvétel alkalmával megfelelő, a saját pecsétjével vagy cégjegyzésével ellátott s az átvett sertések számát, súlyát és az átvételkor kiírt tételt összegeztelt feltüntetve átvételi elismervények lesznek kiadva, amelyekre a legközelebb megjelenő kormányrendelet szerinti magasabb árakat megfelelő különbözetet a Serát, meg fogja téríteni.

— **A reformáció emlékünnepé.** Budapestről jelentik: Az országos református tanáregyesület a reformáció négyszázadik évfordulója alkalmából ünnepi közgyűlést tartott Dóczy Imre elnöklésével. Az elnöki megnyitó után Antal Géza köszöntötte Dóczy Imrét negyven éves tanári működése alkalmából. Felolvasások voltak még Aranyról, Tomparól és a reformáció nevelésügyi jelentőségéről. A reformáció ünnepének emelésére Szász Vilmos iparművész Luther-emlékérmeket készített, amely két koronáért kapható az evangélikus egyház nyilvántartott hivatalában, a szeretház és a Luther-szobor javára. Az Országos Református Tanító-Egyesület is a reformációval kapcsolatban tartotta meg idei közgyűlést, melyen Simon Károly elnökölt. A gazdag tárgysorozat elején Urai Dezső tartott lendületes előadást a református iskolák erkölcsi értékéről. A beszéd hatása alatt elhatározta az egyesület, hogy százezer koronás alapítványt tesz a hősi halált halt tanítók árvaainak a debreceni egyetemen való tanulásuk javára.

— **Halmágyi dívatházában** leányka ruhák minden kivételben és nagyságban, nagy választékban.

— **A hadbíró-százados tolvaja.** A debreceni katonai rendőrség a nagyváradi megkeresésére nagy lopási gyben nyomoz napok óta. A keddre virradó éjjel Manya Márton hadbíró-százados feleségével együtt Debrecenből jövet Kolozsvárra akart utazni. — A szolnoki állomáson leszálltak a vonatról és mivel már indulást jeleztek, gyorsan beszálltak az egyik sínpáron időző vonat harmadik osztályú fulkéjébe. Ide bevitték az utipodgyászt is, amely több kofferből és dobozból állott. A vonatba beszállva, a kalauz azt mondta, hogy a vonat nem Kolozsvárra megy és egyben megmutatta azt a vonatot, amelyikre szállniuk kell. A hadbíró-százados feleségével és a csomagokkal együtt sietve parkodott a kolozsvári vonatra felszállni. A vonat már épen elindult, úgy, hogy csak a felszállásra volt idő. A podgyászból egy nagy doboz lentmaradt a perronon, amelyet a hadbíró-százados szolgálja egy katonára őrzetere bízott. Mikor a vonat már elindult, a hadbíró-százados rákiáltott a katonára, hogy a dobozt dobja fel a fulkébe. De a katonára egyáltalában nem reagált a felszólításra, hanem szépen elinált az értékes dobozzal. A püspökladányi állomáson azonnal jelentette az

esetet a százados-hadbíró, ahonnan azonnal táviratilag keresték meg a szolnoki pályaudvari kirendeltséget, amely azt a felvilágosítást adta, hogy a kérdéses leíráshoz hasonló katonai tényleg az állomáson tartózkodott és nagyváradi illetőségű. — Az ellopott dobozban több ezer koronát érő férfi és női ruhák, cipők, selyemruha, pongyola és egyéb divatcikkek voltak.

Téli alma

eltenni való, nemes fajtájú, kézzel szedett, válogatott, féregmentes eladó Honvéd-utca 16.

Mindenki saját maga végezheti a javításokat. Szabadalmazott kézi varró árammal.

Ugyanúgy lehet varrni, mint a varrógéppel: bőrt, cipőt, lószerszámot, szijakat, szőrmét, szőnyeket, takarót, sátoranyagot, kerékpárköpenyt, zsákok stb. Kezelése a varrónál és foltozásnál igen könnyű. — Nélkülözhetetlen mindenkinek: iparosoknak, földműveseknek, katonáknak. — Számítalan dícsérő elismerés.

Használhatóságért szavatosság. A teljes varróár ára cérnával, 4 különböző tűvel és használati utasítással, a pénz előzetes beküldésénél 4 kor. 10 fill., utánvétellel 4 kor. 40 fillér. — A harctérre csak a pénz előzetes beküldése mellett szállítom. Bérmentes megküldés. Viszonteladók kedvezmény.

Megrendelhető: **BENNEK JÓZSEF-nél** Troppau (Szilvézia) Herrengasse 41.

Viszketegség, sömör, rüh
leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti „**BARNA ZSIR**”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes Dr. Flesch-félel kérjünk. Próbátégely K 1.60, nagy tégely K 3.—, családi tégely K 9.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhető: **Dr. Flesch E.** „Korona” győgytára, Győr.

Büdszentmihályon közvetlen a vasútállomás mellett 4 és 1/2 holdnyi területen fekvő 10 kamarás körkemencével, gépház, két nagy szin és 8 lőerős gőzgép, egyes számú léglaprés, két billentő kocsi fordítóval, 100 folyóméter sínpár, ugyanannyi folyóméter futólemez, talicskák, targoncák, asztalok, mindegyikből 6 db hozzávaló felszerelésekkel, nemkülönben egy külön épült 2 szoba, konyha és pincével ellátott lakóházzal felszerelt telep azonnal **eladó**, van rajta két betonkut, egyikbe furott láncszivattyúval, a másik jó ivóvízzel. A talaj fedéscserépre is alkalmas. Vevők jelentkezhetnek alólírott pénzüintézetnél.

Büdszentmihályi takarékpénztár részvénytársaság.

Hosszapályi Takarékpénztár r.-t. felszámolásban.

TARTOZIK.		Mérleg-számla		KÖVETEL.	
VAGYON		K	f	TEHER	
Pénztár	8	61	Alaptőke	100000	—
Váltók	1121	—	Tartaléktőke	4742	68
Számlaadósok	17898	47	Takarékbetét	1922	94
Veszteség-egyenleg	393852	60	Elfogadvány	296300	—
			Hitelezők	9915	06
		412880	68		
TARTOZIK		Veszteség-Nyereség-számla		KÖVETEL.	
VESZTESÉG:		K	f	NYERESÉG:	
Fizetett kamatok	37475	76	Befolyt kamat	9	40
Üzletköltség	50	25	Leírt követelésekből befolyt	2029	15
Adó	58	02	Veszteség	393852	60
Veszteség áthozat	358307	12			
		395891	15		

Hosszapályi, 1916 december 31.
Felszámolóok: **Suhajda Béla, sk.** **Leitner Dezső, sk.** **Teresványi Béla, sk.**
Ronner Gyula, hadbavonult. **Klein Béni sk.** **Polgári József, sk.**
Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság: **Szilágyi Ferenc sk.** **Fibik István sk.** **Dr. Horogh Pál sk.**

Apró hirdetések.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármilyen szülő zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Eladó a Délibáb-utca 17. sz. ház fele illetősége. Cím a kiadó-hivatalban.

Kifutó fiú — 14 éven felüli — havifizetéssel felvételt Ferenc József-ut 49., I. em.

Eladó föld. Az Ondódon 3 hold 1000 öföld eladó. Cím a kiadó-hivatalban.

Eladó. Mészhomoktöplagyár a debreceni vágóhid mellett, gőzgéppel, 3 szárítókazánal, teljesen felszerelve, 24 kat. hold földön fekszik, vasuti vágányok bevezetve. Az egész gyár, de esleg külön az összes gépek és gyári berendezések is eladók. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankja rt. Debrecen, Kossuth-u. 17.

Eladó a Varga-utca 30. sz. sarokház. Értekezhetni Poroszlai-ut 1.

Irodahelyiség főnöki szobával, előszobával, Péterfia-u. 16. sz. alatt azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerész, Széchenyi-utca 1.

Sestakert legcelején villatelkek eladók. Értekezhetni: Poroszlai ut 1. sz.

Csúz, köszvény és mindenféle fájdalom ellen biztos hatású szer a híres **Királybalzsam**, 1 üveg 5 kor. Kapható: **GRÓSZ NAGY FERENCZ**, Arany egyszarvu gyógy-szerár, Színház mellett. Ugyanott legjebb pipere szappanok napi áron kaphatók.

Eladó a Nádor-utca 4. sz. 931 öföldes telek közvetlen az István-gözmalom mellett. Két szoba, konyha, verandából álló egyszerű laképítéssel, csinos előkerttel, szivattyus kúttal. Cím a kiadó-hivatalban.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszer, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó téli lakásnak alkalmas 2 szoba, fürdőszoba, melléképítményekkel álló burorozott nyaraló Poroszlai-u. 1. sz.

EGY MILLIÓ KORONA
az eselleges **főnyereménye** az új állami magy. kir.
első osztálysorsjátéknak
50,000 nyeremény, egy jutalom, összesen **13 millió 160.000 K.**
Minden második sorsjegy nyer.
Huzás november 10-én.

Válasszon a számokból	20483	59757	92986	12749
	1936	93000	16834	60952

Az I. osztályu sorsjegy ára
1/8 csak **K 1.50** 1/4 — 3 — 1/2 — 6 — 1 — 12 —
Sorsjegyeket utánvétellel vagy befizetési lappal az összeg előzetes beküldése ellenében ajánl az

Értékesítő és Kereskedelmi r.-t.
sorsjegy osztálya
BUDAPEST, Dorottya-utca 6. (Leszámitolóbank.)
Megrendeléshez levelezlap elégséges. Szétküldés a táborba is.